

D E S C R I P T I O
BERGARVM AD ZOMAM,
S T E E N B E R G Æ,
&

novorum ibi operum.

*Territo-
rium Ber-
gense.*

Erritorii Bergensis ea pars, in qua Berga sita est, nostra lingua (ut habent autographa & apographa agrorum antiquiora) Zoom appellatur. Ideo fortassis, quod totius Brabantiæ ad occidentem ora extrema

& quasi instita sit. Ab hac ergo territorii parte, quæ montosa & variis collibus distincta est, nomen proculdubio accepit urbs. Errant itaque Geographi, qui aquagium, sive fossam illam, quæ parentum nostrorum memoria ducta est, (ut cespites è Bernardicis fodinis in urbem commodè subvehi queant) Zoom fluvium inscribunt, & ab eo civitatem nomen traxisse volunt. Nunquam enim Zoom fluvius existit, & civitas idem quod hodie nomen semper obtinuit, etiam cum aquæ ductus ille nondum esset, quem (qua per urbem labitur) non fluvium, sed Greccum sive cloacam appellant indigenæ, extra urbem vero non aliud, quam aquæductus nomen accipit. Non male igitur Montem Zomii vel Bergopzomium eam quis vocet, eadem ratione, qua Montem Hannoniæ dicimus. Si enim Iulius Cæsar Helvetiorum, Gallorum & Germanorum nomina ita latine exprimat, ut vestigia linguæ vernaculæ non obscuræ extant, qualia sunt Ambiorix, Orgetorix, Caromandus, &c. non video, quid obftet, quo minus idem nobis liceat. Est autem Bergopzomium Brabantiæ Ducatus civitas, Dominii olim titulo contenta, sed postea Marchionatus titulo à Carolo quinto, Imperatore insignita. Avorum nostrorum memoria Hispanis, Gallis, Anglis, Scotisque mercatoribus frequentatum fuit emporium. Verum dignitati ejus ac splendori postea obfuit Antverpiæ majestas, cujus fulgor lumen omne illi præstrinxit, uti Sol stellarum. Situ media jacet Brabantiam, Flandriam, Hollandiam, Zelandiamque inter, quas undequaque aspectat. Antverpia septem miliaribus distat, Flandriam à meridie habet, Hollandiam à Septentrione, Zelandiam vero ad Occidentem. Vnde facile colligere est, quantum ejus sit in bello, quod Hispanum & nos inter geritur, momentum. Nostrarum enim cum

Belgica.

fit partium, non solum securitatem affert Hollandorum, & Zelandorum commerciis, verum etiam militum nostrorum excursionibus Brabantiam longe lateque aperit. Quod si adversarum foret partium, eadem commercia, & Hollandorum in Zelandiam, Zelandorum in Hollandiam navigationes quam maxime infestaret, utpote media inter hanc & illam posita. Portum habet commodum satis, terras hinc inde in Australem ac Septentrionalem oram secans, qui cum longiore cervice ab urbe excurrat, ad securitatem navigantium, si forte metuenda sit obsidio, duo accepit munimenta, alterum à parte Australi, Castellum Australe dictum, idque majus, propugnaculis prominentibus & lorica insuper fossisque validum: alterum ab opposito situ Septentrionale appellatum, idque, si quantitatè, ambitumque spectes, minus. Ipsa urbs testudini non absimilis, quæ maxima sui parte ventricosa est, cetera collum & cervix. Præter propugnacula mœnibus continua, suas quoque ad remorandos hostium impetus loricas habet, opera insuper forficata, cornuum instar prominentia, ut nihil ad ejus defensionem ac tutelam, quod ab ingeniosis castrorum architectis excogitari possit, omissum credi possit. Præter veterem portum, etiam ductus alius ab urbe brevior in ipsum Castellum Australe, ut si forte ab obsidentibus occupari contingat priorem, reliquus adhuc sit aditus in urbem exitusque per posteriorem. Ædes habet pulcherrimas, plateas foraque amplissima, nundinarium nempe, piscatorium, & frumentarium. Templum insuper fornicato opere ornatissimum. Magnificæ quoque ipsa Marchionis aula. Cœnobium Vestalium, cognomento Divitum, in Nosocomium mutatum est. Quod enim extra urbem fuit ægtis recipiendis dicatum belli furor, ut plura alia, vastavit. Belli Belgici initiis ab Hispanorum stetit partibus, quo tempore parum absuit, quin à Zelandis, qui jam muros ad Australem molam conscenderant, caperetur. Pace vero inter Belgii Ordines Gandavi inita, & mox rupta, dedens sese cum Germanorum præsidio, quod Hispanus imposuerat, in Ordinum Federatorum potestatem venit. Post Captam Antverpiam Ordines Elizabetham Angliæ reginam de auxiliis interpellant, quæ omnibus federatis provinciis Dudlæum Leicestriæ Comitem præficit,

L

sub

*Obsidiones
varie.*